

Posudek bakalářské práce

JUDr. Milan Tomeš

Studentka paní Tereza Kubalíková, dále jen studentka, si zvolila jako téma své bakalářské práce „Test proporcionality v judikatuře Ústavního soudu“. Práci jsem hodnotil po stránce materiální a formální.

Vyhodnocení formální stránky práce zahrnuje zkoumání, zda práce vyhovuje rozsahem, způsobem nakládání s citacemi, bohatostí zpracovaných pramenů a zpracováním technické stránky. Práce má 48 stran vlastního textu. Tím se řadí mezi práce, které překračují dolní hranici stanovenou pro minimální rozsah textu.

Práce z hlediska počtu znaků na řádek i počtu řádek na stránce se jeví uspokojivě zvládnutou. Text je přehledně členěn. Obsahuje vlastní text, závěr, cizojazyčné resumé, seznam literatury i další předepsané náležitosti.

Práce s citacemi je přijatelná pouze hraničně. V zásadě se neoznačují veškeré přejaté myšlenky. Autorka jakoby oscilovala mezi označením vět a odstavců. Studentka proto nechává stín pochyb o rozsahu přejatého textu. Je sice zřejmé, že text je přejatý, autorka ho za vlastní ostatně ani nevydává, ale měla označit důsledně všechno, co čerpala z jiných zdrojů. Zejména v zásadní páté části je to velmi potřebné, i když je zřejmé že tato postupná součást vychází zejména z práce Pavla Ondřejka.

Pokud jde o vyhodnocení původnosti systémem Thesis, zde nebyla nalezena žádná podstatná závada.

Studentka pro potřeby práce zpracovala řadu zdrojů. Výčet zahrnuje 9 monografií, 2 články z internetového zdroje, 7 judikátů českého ústavního soudu, 7 právních norem. Dále jsou použity francouzské materiály, tj. 9 monografií, 2 články z internetového zdroje, z judikátů francouzské ústavní rady a řadu francouzských právních norem. Celkově hodnotím množství použité literatury zejména s ohledem na počet monografií jako velmi uspokojivé. Předností práce je použití cizojazyčných tedy francouzských zdrojů.

Obsahové hodnocení se věnuje způsobu naplnění práce textem. Zkoumá, zda je text logický, provázaný a přínosný. Zkoumá, zda nejde o prostě převzaté nebo popisné stati, které netvoří ucelený provázaný celek.

Autorka zahajuje práci vymezením českého ústavního soudnictví a obligátní historickou vsuvkou. Jsou to logické části práce a ústrojně zařazené. Rozebírají především

notoriety českého a evropského ústavního práva. Následuje text věnovaný organizaci a příslušnosti soudu rozsahu zakotvení v právním řádu na jednotlivých úrovních. Počínaje kapitolou 2.2.1 se studentka věnuje popisu příslušností Ústavního soudu dle čl.87 Ústavy.

Judikatuře se věnuje od kapitoly 2.3, kdy zahajuje myšlenkou, že obecný soud nemusí v konkrétní věci s judikovaným právním názorem souhlasit, pokud přednese konkurující úvahy, které by měly objektivně zdůvodnit, proč se dotyčný judikát na konkrétní případ aplikovat nemůže, nebo že Ústavní soud může ve světle interpretace a pochopení principů a pravidel právního řádu výklad znovu uvážit. Takovou argumentaci je bohužel nutné zcela odmítnout jako právně nevyhovující.

Princip právní jistoty nedovoluje obecným soudům vést prostřednictvím svých rozhodnutí diskusi s Ústavním soudem, neboť je to k tíži nositelů základních práv a svobod, kteří mají právo s důvěrou očekávat, že Ústavním soudem jednou vyřešenou otázku nebudou obecné soudy opakovaně otevírat, neboť citované ustanovení čl. 89 odst. 2 Ústavy jim k tomu neposkytuje absolutně žádný prostor. Diskuse o právních názorech je přípustná na stránkách odborné literatury ale nikoliv v rozhodovací praxi. Studentka by se měla k tomuto postoji vyjádřit.

Kapitola třetí představuje francouzský model ústavního soudnictví. Po krátkém historickém úvodu přechází k popisu příslušnosti rady. Je to stručný velmi obecný úvod do problematiky. nepochybně by si zasloužil více rozvést.

Následuje část věnovaná základním právům a svobodám. Téma se tradičně otevírá historickým úvodem, na který navazuje rozbor rozsahu omezitelnosti základních práv a svobod a představuje návrat do českého právního prostředí. Tato pasáž představuje vlastní stručný a věcně podstatný úvod to problematiky zásady proporcionality, která je předmětem samostatné páté části.

Pátá část se odráží výrokem Johna Stuarta Milla o hranici svobody člověka danou svobodou jiného. Studentka tím zkoumá základní vlastnosti základních práv a svobod a vytváří si podklad pro rozbor pojmu proporcionalita. Dále se pojem historicky váže na německé právní prostředí.

Následně studentka přistupuje k představení českého podoby testu proporcionality. Segment po segmentu rozebírá jeho obsah. Dochází k rozlišení dvou podob užívané zásady proporcionality a ukazuje na jejich původ. Následuje výběr zásadní judikatury v podstatných právních kategoriích.

Část sedmá přechází do francouzského právního prostředí. Autorka pojem rozebírá stejným postupem jako shora uvedené české aplikační prostředí. I tato část j zpracována věcně a logicky, ačkoliv zde není jediný pramenem jako v předchozí části. Následuje opět část věnovaná judikatuře.

Z hlediska obsahového prokázala autorka zásadní schopnost shromáždit dostatečné množství pramenů, které zpracoval jednotným uceleným způsobem s centrální myšlenkou. Práce má tendenci k přirozené gradaci. Míra zastoupení jednotlivých dílčích témat je odpovídající a logika řazení je zjevná. Autorka se proto tématu věnovala s dostatečnou péčí. Jednotlivé kapitoly jsou zpracovány do přiměřených podrobností, a jsou informačně výtěžné. Jádru práce je věnována převážná většina textu. Zásadní je veliký rozsah použití judikatury.

Práci studentky celkově hodnotím jako vyhovující po stránce formální i materiální. Práce dokazuje, že studentka náležitě zvládla obor, znalosti dokáže použít tvořivým způsobem, je schopna za jednotným účelem vyhledat potřebné odborné materiály, se kterými je schopna náležitě odborně zacházet, takže splňuje předpoklady očekávané od studentky třetího ročníku bakalářského studia.

Na základě shora uvedeného rozboru navrhuji hodnotit práci studentky s výhradou ústního projevu známkou výborně a to přes shora uvedené výhrady, které lze připsat malé zkušenosti autorky s takovým textem jako je bakalářská práce. U obhajoby by se měla studentka zaměřit na otázku principu právní jistoty a možnost obecného soudu se odchýlit od rozhodnutí ústavního soudu.

V Sokolově dne 16.12.2015

JUDr. Milan Tomeš